

Week Nieuwsbrief 3, 9 - 16 april 2020

Bericht van de redactie

Beste leden, vrienden en belangstellenden,

En dan wordt het Pasen en wij allen zitten thuis, binnen, op het balkon of in de tuin te genieten van de temperatuur en de schone blauwe lucht, lezen de Week Nieuwsbrief en beleven de kerkdienst in onze kerk. Zo blijven we contact houden met elkaar. Houd vol en zoek de mooie momenten op. En zoals we vorige week schreven: wees creatief, doe wat!

In deze Week Nieuwsbrief hebben we een verrassende bijdrage, die ons allen samenbindt! Druk op de knop en geniet ervan!

De redactie

Bericht van de kinderen

De kinderkringen komen in deze tijd ook niet bij elkaar. Maar dat betekent niet dat ze niet verbonden zijn met de kerk.

Alle kinderen van de verschillende kringen - van de kleintjes in de kelder tot de grotere kinderen in de pizza-kring - brengen een digitale groet aan iedereen in de kerk. Het is een filmpje van twee minuten geworden.

Meer info? Mail naar Titia Wouters, coördinator van de kinderactiviteiten: titia.wouters@gmail.com

Als u op de volgende link klikt en op play klikt, dan kunt u het filmpje zien. [Klik hier](#)

Titia Wouters

Zondag 12 april, 10.30 uur

Kerkdienst Pasen **(meeluisterdienst)**

U kunt via kerkdienst gemist de dienst beluisteren [klik hier](#).

Voorgangers: ds Antje van der Hoek en ds Reinhold Philipp

Organist: Hans Jacobi

Hier vindt u de [liturgie](#)

Het is vanwege de overheidsmaatregelen echter uitdrukkelijk **niet** de bedoeling dat er mensen naar de kerk komen. Deze dienst is alleen bedoeld als meeluisterdienst.

[Lees meer](#)

Kerkdiensten komende weken:

De landelijke broederschap biedt kerkdiensten aan ter vervanging van de lokale kerkdiensten die afgelast zijn in verband met de coronacrisis. Deze zijn wekelijks vanaf zondag te bekijken op het [YouTube kanaal](#).

Goede Vrijdag 10 april, 19.30 uur vanuit Utrecht. Voorganger: ds Florus Kruyne.

zondag 12 april, 10.30 uur Pasen: ds Marthe de Vries vanuit de Geertekerk in Utrecht.

Collecte tweede kwartaal

Ruim tien jaar geleden maakte de doopsgezinde predikant Jolan Gaaikema een oriëntatieris door Suriname, en hoorde welke problemen er waren bij verschillende bevolkingsgroepen. Vanuit haar vertrouwelijke positie als predikant, hoorde zij van de noden van gehandicapte kinderen, van kansarme vrouwen die niet in

hun onderhoud kunnen voorzien en graag goed zouden willen leren naaien en over scholen waar te weinig lesmateriaal was en geen bibliotheekboeken.

Haar reis resulteerde in het oprichten van de Stichting Veelkleurige Kansen Suriname (St Colorful Chances). Deze richt zich op kinderen, jongeren, jongvolwassenen, mensen met een beperking, kansarme vrouwen, op kinderen met trauma's en suïcidale jongeren. Oftewel op een breed scala van kinderen én volwassenen met grote problemen.

Projecten van deze stichting zijn o.a. een opvanghuis waar kinderen en volwassenen tijdelijk onderdak wordt geboden; ondersteuning van 40-60 schoolgaande kinderen; een bibliotheek in eigen huis; 13 scholen voorzien van kinderboeken; het organiseren van diverse lessen (bijvoorbeeld naailessen) voor jongeren en volwassenen.

Meer informatie vindt u op de website www.colorfulchances.com.

Wij rekenen op uw gulle bijdrage voor dit mooie doel.

U kunt uw donatie overmaken naar de rekening: NL 93 INGB 0000 0063 97 van de kerk onder vermelding van: collecte Colorful Chances.

Onze hartelijke dank!

De diaconale commissie

Wat te doen in de Paasweek?

In de theologie van de kwetsbaarheid van onze hoogleraar Christa Anbeek, neem de contrast- of ontregelende ervaring een belangrijke plaats in.

Dat kan een kleine zijn – maar ook een ingrijpende, zoals het verlies van een partner, kind of ander geliefd persoon. Of zoals nu: een forse ophokplicht en een 1,5 meter economie.

Het meest ontregelende ervaren wij – naast het wegvallen van theater-, bioscoop- en horecabezoek - het wegvallen van de kerkdiensten: zeker nu alle diensten in de Goede Week wegvallen.

Het is mooi, dat er veel onlinediensten te beluisteren zijn: op 1e Paasdag vanuit onze eigen kerk en landelijk heeft ook van alles gepland en Eindhoven heeft drie diensten: het Paastriduum. Hoe mooi deze diensten ook zijn, een online dienst kan toch de échte dienst niet vervangen: geen koffie na de dienst, geen gesprekken, geen nabijheid. Ik kwam deze

week dan ook zeker 3 mensen tegen, die nog geen onlinedienst hebben gevolgd, omdat ze daar geen behoefte aan hebben.

Ik wens u een mooi Pasen toe.

Madzy van der Kooij

De diensten vanuit Eindhoven worden op dit [YouTube](#) kanaal uitgezonden.

Ons pastoraal team staat voor u klaar.

U kunt hen bereiken op:

Ds Antje van der Hoek: telefoon: 0252-211204,
e-mail: hoekpred.remodenhaag@gmail.com

Ds Reinhold Philipp Telefoon: 070-3878732,
e-mail: reinholdphilipp@freedom.nl.

Moederziel alleen?

Het voelt vreemd dat we vanavond, op de avond van Witte Donderdag, niet zoals gewoon bij elkaar kunnen komen om in herinnering aan de laatste maaltijd van Jezus met zijn

vrienden brood en wijn met elkaar te delen. Maar Jezus zegt: Waar twee of drie in mijn naam bij elkaar zijn, ben ik in hun midden aanwezig. We kunnen niet fysiek bij elkaar komen, niet brood en wijn met elkaar delen, maar we kunnen vanavond in herinnering aan de maaltijd van Jezus brood eten en wijn drinken en in gedachten bij elkaar zijn en ons op die manier met elkaar verbonden voelen. Dan is hij onder ons aanwezig.

Wij, de geloofsgemeenschap, door Gods Geest vervulde mensen, zijn het lichaam van Christus, zoals Paulus schrijft in zijn brief aan de Korintiërs. 'Wanneer één lichaamsdeel pijn lijdt, lijden alle andere mee.' De donderdag voor Pasen is niet alleen de avond van het laatste avondmaal. Het is ook de avond van Jezus die in eenzaamheid, verlatenheid en angst lijdt en bidt: Vader! Laat wat komen gaat aan mij voorbijgaan! Ik kan het niet. Ik kan het zeker niet alleen. God, laat mij in mijn doodsangst niet alleen!

Dit gebeurt in een tuin met de naam 'Getsemane', dat olijpers betekent. Tot op dit moment was Jezus volgens de evangelieverhalen onverschrokken en met opgeheven hoofd zijn gewelddadige dood tegemoet getreden. Nu voelt hij zich als in een oliemolen uitgeperst. Sommige handschriften vermelden, dat het zweet op zijn hoofd zo rood is als bloed. Valt Jezus in die eenzaamheid ten prooi aan de wanhoop die hem dreigt te overmeesteren?

De volgende dag zal Jezus aan het kruis genageld uitroepen: 'Mijn, God, mijn God, waarom hebt U mij verlaten?' Velen van ons zullen op Goede Vrijdag naar de prachtige muziek van de Mattheüspassion luisteren. Sommigen zullen een

Kruisweg meebidden.

Stilstaan bij het lijden en sterven van Jezus betekent stap voor stap voortgaan op je eigen lijdensweg. Soms met verdriet dat zwaar als een steen op je hart kan drukken. Met een kruis dat te zwaar voelt om alleen te dragen. Voor velen is het een troost dat Jezus ons deze weg is voorgedaan. Hij is een bondgenoot geworden, waardoor we weten dat we niet alleen staan. Onze tranen worden gezien. Als we huilen, huilt God met ons mee. Als we lijden, lijdt God met ons mee. De Passion of een Kruisweg doen een appèl aan ons om stil te staan en het lijden als het ware in de ogen te kijken. Maar we blijven niet stilstaan. Een kruisweg is een weg. We komen weer in beweging. We gaan verder.

Ted Felen Jezus ziet het kruis ook als een troon. De kruisiging is tegelijk een troonsbestijging. De mantel van pijn is door de schilder getransformeerd in een koningsmantel. Die hangt hier achter hem, met in het midden reeds het begin van de lichtende gloed van het morgenrood dat zich aan de verre einder aandient. De dood heeft niet het laatste woord.

Ds Reinhold Philipp

Herwonnen veerkracht

Pasen 2020

Waar gaat 't over met Pasen? Die vraag kun je je ieder jaar opnieuw stellen. Wat betekent dit feest voor u en mij? Wat vieren we dan?

Ik lees enkele bijbelteksten die ik anders, samen met u, op Paaszondag zou hebben gelezen. Allereerst het opstandingsverhaal volgens Marcus, in zijn laatste hoofdstuk. Het verhaalt van die drie vrouwen op weg naar Jezus' graf. Ze waren van plan Jezus te balsemen. Maar dan zit daar plotseling die mysterieuze jongeman in een wit gewaad. 'Jezus is er niet. Hij is opgewekt', vertelt hij de vrouwen. En dan dat oudtestamentische opstandingsverhaal, bij de profeet Ezechiël (Ez. 37:1-14), die optrad tijdens de ballingschap, een tijd die je met enige fantasie een 'quarantaineperiode' zou kunnen noemen. Meerdere decennia was men afgesneden van de geboortegrond. Die situatie wordt door hem verbeeld als een dal vol beenderen, waarin God nieuwe adem blaast. Er ontstaat beweging, klinkt een enorm gedruis. De dorre beenderen worden levend, met pezen, vlees en huid bekleed. De boodschap is duidelijk: Israël is niet ten dode opgeschreven. Israël zal opstaan. Israël zal opkruipen uit het dal en weer leven!

Hoe landen deze teksten bij ons, in deze merkwaardige Corona-tijden? Waarin we, hoewel gelukkig doorgaans comfortabel thuiszittend, getuige zijn van een virus dat wereldwijd dood en verderf zaait? Waarin we ons zorgen maken over de beperkte capaciteit op onze IC's en de grote aantallen zieken en overledenen in de epicentra van Noord-Italië, Spanje, New York? Waarin we ons afvragen hoe lang de ophokplicht nog zal duren, we weer gewoon naar het werk mogen, gebruikelijke activiteiten kunnen hervatten?

Hoe landen die opstandingsverhalen nu bij ons? Van een van u ontving ik de afgelopen dagen een tekst, die ook elders rondwaarde. 'Maar de lente wist het niet' luidt het refrein. Je zou het een seculier Paasgedicht kunnen noemen, een actualisatie van Marcus en Ezechiël. Het gaat, steeds herhalend, over de lente die als enige nergens van wist, tot wie het slechte nieuws niet doordrong. In plaats daarvan liepen de bomen gewoon uit, kwamen knoppen uit en begonnen vogels zich te nestelen. We hebben het allemaal ook zélf kunnen zien, wanneer we naar buiten keken. Het gedicht eindigt met een bevrijdingsvisioen, met de dag waarop de premier vertelt dat de noodsituatie voorbij is en het virus verloren heeft. 'Omdat de lente het niet wist', zo luidt de slotregel, 'leerde iedereen de kracht van het leven'.

Herwonnen veerkracht. Daarover gaat het: bij Marcus, Ezechiël en in het lentegedicht. Jezus' leven en liefde blijken onverwoestbaar. Israël staat op uit zijn verplichte quarantaine. En de lente boort bij ons onvermoede krachten aan. Er is nieuw leven, nieuwe hoop en

perspectief, moed en inspiratie waar je dacht dat het doodliep. Moge het zo zijn, ook voor ons!

Fijne Paasdagen!

Ds Antje van der Hoek

Manna voor onderweg

Omgaan met stilte

In de 4^e eeuw trokken sommige zoekende christenen zich terug in de woestijn. Ze werden bekend als 'woestijnvaders'. Ongetwijfeld

waren ze mede geïnspireerd door de vele bijbelse passages waarin de woestijn een rol speelt: passages die dezer dagen in vele *on-line* of *You Tube*-kerkdienst gelezen zullen worden. Om dicht bij God te komen, of dicht bij wat de kern van ons bestaan dan ook maar moge zijn, lijkt een stevige woestijnervaring zo goed als onmisbaar. Zo onmisbaar, dat daarover lezen niet voldoende is, vonden dus de woestijnvaders: Je moet het zélf ervaren. Kunnen wij, hier en nu, iets met hún ervaringen?

Eigenlijk zijn ook de ervaringen van de woestijnvaders voor ons ondertussen weer verhalen uit het verleden geworden. Wat wel duidelijk lijkt is dat ook de woestijnvaders niet in één keer alles goed op een rijtje hadden. Er was een leerproces nodig, waaruit sommigen als leermeesters naar voren kwamen. En er ontstonden varianten, die minder ver gingen: kloosters met name: wel afgezonderd van de 'gewone' wereld en wel met veelal strenge, ascetische regels, maar in groepen. Het zoeken naar G'd of naar de wezenlijke kern en bedoeling van ons leven bleef centraal staan. Daarvoor was afzondering niet voldoende: er kwamen leefregels, met als belangrijk element de zogenaamde getijden of gebedsstonden, in de eerste kloosters wel acht vaste momenten per dag. Met een bijbellezing, gebed en/ of koorzang. En ook die regels hadden – op de meeste plekken - niet het eeuwige leven: het aantal getijden werd in de latere eeuwen veelal teruggebracht, bijvoorbeeld naar vijf. Latijn werd in veel kloosters vervangen door de volkstaal.

Uiteraard bestond er ook buiten de kloosters het besef dat de woestijnverhalen niet voor niets in de bijbel terecht waren gekomen. Vespers is het bekendste getijde dat ook buiten de kloosters gevierd kon worden. En natuurlijk probeerden we in kerkdiensten één keer per week te vieren en beleven wat in kloosters vijf keer per dag gebeurde. Maar veel kerken liepen leeg, net als de kloosters. En voor stilte-momenten moesten we het hebben van

vakanties naar verre bestemmingen, van korte kloosterretraites of van de resterende stiltegebieden in Nederland.

En nu zitten we sinds half maart ineens in weer een geheel nieuwe fase. Noodgedwongen. Net als de eerste woestijnvaders, al uit de 3^e eeuw, die daar niet uit vrije wil voor kozen, maar omdat christenen toen op veel plaatsen vervolgd werden. Nu worden wij vervolgd: door het corona-virus. En weer kunnen we ons afvragen: waar ging het nu eigenlijk om bij die bijbelse woestijnverhalen? En weer is een belangrijk onderdeel van het antwoord: het gaat ook om de woestijnervaring. Die niet leuk is als je het zó anders gewend bent. Maar ook anders dan in alle vroegere woestijnen: nu kunnen we blijven communiceren. Ervaringen uitwisselen. Elkaar beluisteren en steunen. Doen dus!

Bram Rutgers van der Loeff

bcvdloeff@wxs.nl 06 524 54 955

Leven is een boeiend avontuur

met God en de mensen
in een wereld vol licht en duisternis.
Ik hou van de mensen,
die leven rond mij!
Ik hou van de vreugde
en zo komt de vreugde tot mij!
Ik hou van de vriendschap
en zo pluk ik de sterren
en is mijn dag vol zaligheid.
Wie alleen maar "hebben " wil,
is nooit tevreden.
Het leven is geen vreugde voor hem.
Hij is als een vogel
met te zware vleugels.
Hij zal nooit naar de "zon " kunnen vliegen.
Wie met weinig tevreden kan zijn,
zal meer krijgen dan hij verwacht.
Alles wat hij dagelijks krijgt zal als een wonder zijn.
Hem worden de wonderen van het leven geschonken.

Phil Bosmans

(met dank aan Ninon Vercoutre)

Uit de Pesach brief van Rabba Marianne van Praag (Liberaal Joodse Gemeente Den Haag)

Het mooie van deze tijd is dat de meesten van ons even niet kunnen zeggen: "Ik heb geen tijd" en onder druk van een andere macht, gedwongen zijn na te denken over de wereld, de mensheid, onze eigen activiteiten, en over onszelf. Wat is werkelijk belangrijk? Waar staan wij mensen voor? En wat kan *ik* doen binnen de mogelijkheden die er zijn? Het leidt allemaal tot een stroom van persoonlijke contacten. Mensen bellen elkaar, bieden hulp aan waar mogelijk, en er is een gevoel van saamhorigheid ontstaan. Dankzij de moderne media hoeven we niet geïsoleerd te zijn.

Ik heb de droom dat de wereld tenminste drie dingen van deze pandemie zal leren. Ten eerste: hoe we met elkaar om horen te gaan: minder vaak polarisatie, vaker saamhorigheid, en algemene belangen vóór individuele belangen laten gaan. Ten tweede: dat een nieuwe verdeling onder de mensheid nodig is van wat de wereld te bieden heeft: meer voor de armen en minder voor de rijken, opdat alle mensen een bestaan kunnen opbouwen en een toekomst voor zichzelf en hun dierbaren. Ten derde: dat we meer belangstelling zullen hebben voor het welzijn van allen, en daardoor zullen zien dat ongeacht welk land of volk het betreft en welke achtergrond, religie of cultuur men ook heeft, ditmaal álle mensen zwaar getroffen worden. Dat we daar alleen samen uit kunnen komen om met elkaar verder kunnen in deze wereld. En dat men de eigen wil, het eigen geloof, de eigen wereldbeschouwing niet van anderen mag afdwingen. Dat ieder mens het recht heeft zichzelf te zijn en te zijn wie hij of zij is.

(Met dank aan Marianne van Praag)

Coronababbel Vanuit Remo-bubbel

De term remo's heb ik opgestoken van mijn jongste dochter die net als ik remonstrant is.

En nu wilt u natuurlijk weten waarom ik vind dat wij met onze open, vrijzinnige blik toch in een bubbel zitten...

Als 'bewijs' voer ik het volgende aan.

Jaren geleden had ik mij als vrijwilliger opgegeven bij de openbare bibliotheek in de Schilderswijk. Je moest een 'levend verhaal' zijn, achter een tafeltje plaats nemen en afwachten of mensen jou kwamen 'lezen' door aan de andere kant van het tafeltje te gaan zitten en met jou een gesprek te voeren. Vanzelfsprekend mocht men alle vragen stellen die maar naar boven borrelden...

Ik heb mijn leven lang tot een minderheidsgroep behoord: vroeger zei ik 'invaliden', maar tegenwoordig heb ik het over 'mensen met een beperking'. Het leek mij een goed idee om als 'levend verhaal' te gaan 'zitten'.

Hoe verbaasd was ik, dat slechts een paar vrouwen mij kwamen lezen...

Toen ik na afloop van dit experiment een klein stukje er over in ons remo-blaadje schreef, kreeg ik 0,0 reacties...

Tot zo ver mijn 'bewijs'.

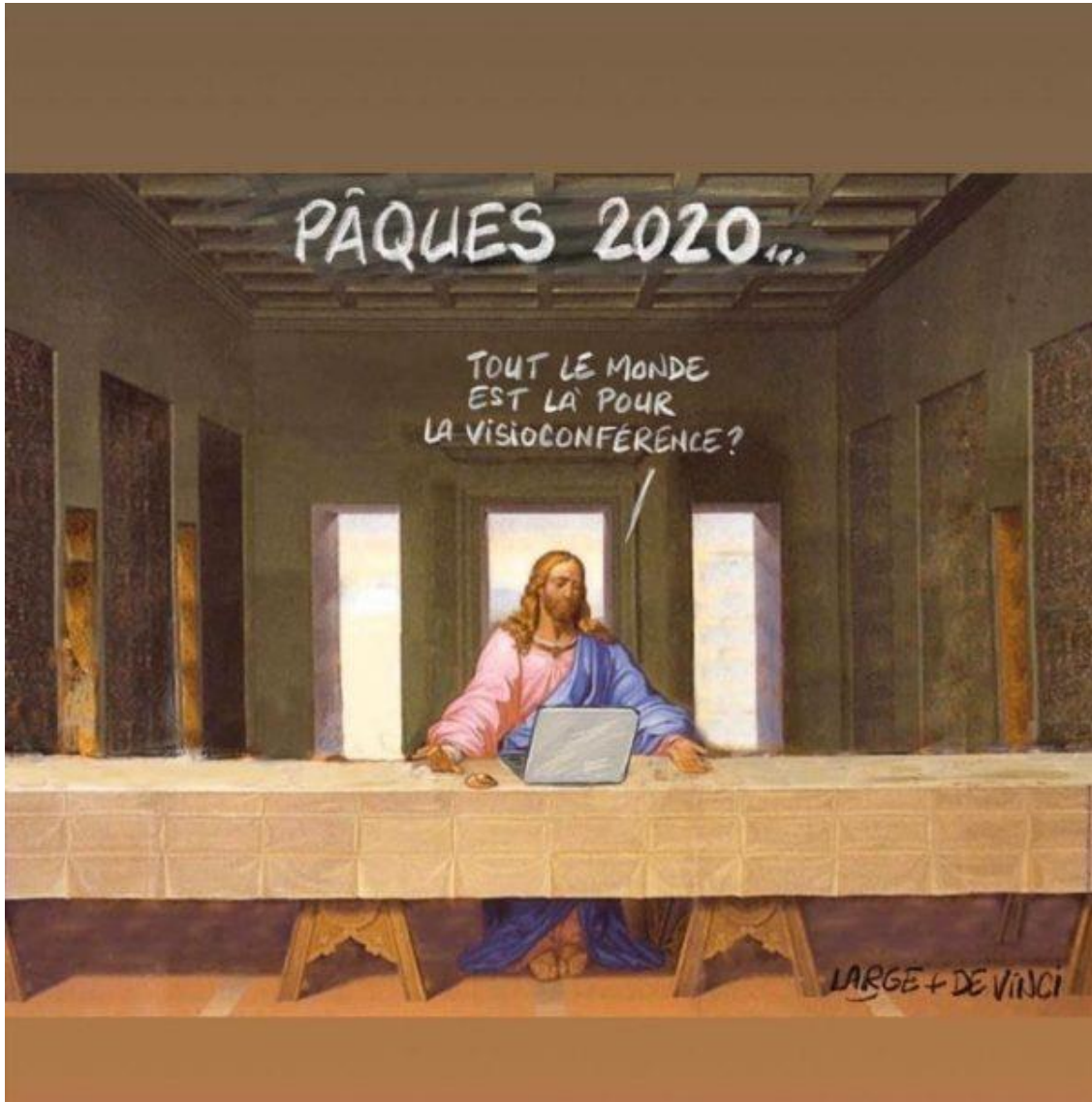
Hoe komen we de Goede Week door?

Jaren geleden was ik digitale dominee voor de NCRV. Op een gegeven moment zei een mevrouw ergens in Nederland tegen mij: „Ik vind het toch zo erg dat ik op Witte Donderdag niet naar de kerk kan. Ik mis het avondmaal zo”.

Dit deed me denken aan de vraag aan de Haamels die ik een aantal jaren geleden stelde: 'Willen jullie mij meenemen naar de kerk?' 'Ik hecht aan het echte stukje brood en het echte slokje wijn'.

Ik heb de mevrouw-van-ergens-in-Nederland geantwoord dat het Heilig Avondmaal ook in je eentje aan de keukentafel te beleven is!

Margreet Jonkers

Vertaling: **Pasen 2020, iedereen zit klaar voor de videoconferentie.**

(met dank aan Ettjen Modderman en Antje van der Hoek)

**De redactie wenst u een goede week en een gezegend
Pasen toe!**